

Aan de Staatssecretaris van Veiligheid en Justitie
De heer mr. F. Teeven
Postbus 20301
2500 EH Den Haag

Betreft : aanbieding advies
Contactpersoon : L.A.M. Karels
Doorkiesnummer : 070-3619359
E-mail : l.a.m.karels@minvenj.nl
Datum : 9 juli 2014
Ons kenmerk : RSJ/101/2196/2014/LK/CK
Onderwerp : procedure 'zelfmelders'

Geachte heer Teeven,

Onlangs werd de Raad door het hoofd van de afdeling Individuele Zaken Gevangeniswezen van de Dienst Justitiële Inrichtingen (DJI) informeel geïnformeerd over enkele beleidswijzigingen met betrekking tot het oproepen van zogenaamde zelfmelders ten behoeve van de tenuitvoerlegging van onvoorwaardelijke vrijheidsstraffen. Dit in verband met uw wens dat onvoorwaardelijke vrijheidsstraffen zo spoedig mogelijk na het onvoorwaardelijk worden daarvan worden geëxecuteerd.

Vanaf juni 2014, zo vernam de Raad, zou op korte termijn nadat het Centraal Justitieel Incassobureau (CJIB) aan de veroordeelde schriftelijk de vraag had voorgelegd of deze na een oproep zich te melden bereid was daaraan gevolg te geven, betrokkene een oproepbrief ontvangen van DJI om zich op datum X te melden in penitentiaire inrichting Y. De termijn tussen het verzenden van de oproepbrief en de melddatum zou aanzienlijk korter worden dan gebruikelijk. Aansluitend zou de procedure per september verder worden verfijnd en in dat verband zou de termijn vanaf het ontvangen van de oproepbrief tot de melddatum op uw aanwijzing zelfs verder worden teruggebracht tot drie weken.

De Raad kan zich geheel vinden in uw streven onvoorwaardelijk opgelegde vrijheidsstraffen ook daadwerkelijk te doen executeren en wel binnen een korte termijn na het onherroepelijk worden van de rechterlijke beslissing. Dat laat onverlet dat de Raad zich niet kan vinden in de door u thans vastgestelde en te hanteren nadere termijn die is gelegen tussen het verzenden van de oproepbrief en de daadwerkelijke melddatum. Dit omdat daarmee de in de penitentiaire regelgeving neergelegde rechtswaARBorgen met betrekking tot plaatsing feitelijk buiten toepassing worden gesteld. In de vigerende regelgeving is er immers in voorzien dat de zelfmelder, wanneer er in zijn persoonlijke omstandigheden liggende dwingende redenen zouden zijn voor een aanpassing van de oproepdatum, een aanpassing aan de selectiefunctaris kan verzoeken en eventueel een bezwaarschrift tegen diens beslissing in kan dienen. Indien aan het bezwaar niet zou worden tegemoet gekomen, kan de zelfmelder een beroepschrift bij de Raad indienen. Het ligt voor de hand dat een zelfmelder van deze rechtswaARBorgen gebruik moet kunnen maken, alvorens aan de oproep tot melden gehoor te moeten geven.

Het is – ook indien gebruik wordt gemaakt van elektronisch dataverkeer – niet goed denkbaar dat in voorkomende gevallen een bezwaar- en beroepsprocedure binnen een periode van drie weken tot een einde kan worden gebracht op een zodanige wijze dat de betrokkene zijn eventuele gronden om tot uitstel van het tijdstip van melding te komen, heeft kunnen verwoorden en eventueel met stukken heeft kunnen onderbouwen, vervolgens de selectiefunctionaris een afgewogen oordeel naar aanleiding van het bezwaarschrift heeft kunnen geven en tot slot de beroepscommissie naar aanleiding van het beroepschrift en het verweer van de selectiefunctionaris tot een zorgvuldige eindbeslissing heeft kunnen komen. Met andere woorden, de Raad moet constateren dat uw nieuwe beleid er feitelijk toe leidt dat de vigerende rechtspositieregelingen daarmee illusoir worden gemaakt. In feite wordt de veroordeelde daarmee ten dele zelfs afgehouden van de rechten die de wet hem toekent, in de woorden van artikel 17 van de Grondwet. Dit acht de Raad niet acceptabel.

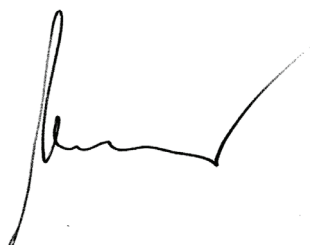
Overigens merkt de Raad op dat ten gevolge van uw beleidswijziging rekening dient te worden gehouden met een significante toename van het aantal schorsingsverzoeken met betrekking tot de beslissing van de selectiefunctionaris zich op een zo korte termijn te melden.

De Raad is bereid alle nodige medewerking te verlenen in verband met het door u voorgestane beleid om vrijheidsstraffen snel nadat deze onherroepelijk zijn geworden te executeren. Uit de praktijk van de beslissingen van de beroepsrechter inzake verzoeken om uitstel van de melddata van zelfmelders in de afgelopen maanden zal u dit ook stellig duidelijk zijn geworden.

Maar de Raad acht het wel noodzakelijk dat u er zorg voor draagt dat er een zodanige periode is gelegen tussen het verzenden van een brief met oproepdatum en de melddatum zelf dat in voorkomende gevallen recht kan worden gedaan aan de door de wetgever beoogde rechtswaarborgen zoals neergelegd in de huidige wet- en regelgeving. In dit verband wordt opgemerkt dat de Raad een termijn van tenminste veertien dagen noodzakelijk acht voor de afhandeling van beroepschriften in verband met de melddatum. Indien de selectiefunctionarissen even voortvarend met betrekking tot de behandeling van bezwaarschriften kunnen blijven handelen als in de afgelopen maanden mogelijk bleek, dan zal een periode van tenminste vier weken tussen het verzenden van de oproepbrief en de melddatum noodzakelijk zijn.

De Raad stelt het, mede gezien het relatief grote aantal beroepschriften inzake melddata dat de laatste maanden is ingediend, op prijs op korte termijn van u te vernemen of u aan voormeld verzoek van de Raad wilt voldoen. Indien u daartoe onverhoopt niet toe bereid zou zijn, verneemt de Raad gaarne uw mening en argumenten voor de wijze waarop alsdan aan de vigerende rechtswaarborgen recht kan worden gedaan.

Hoogachtend,
namens de Raad voor Strafrechtstoepassing en Jeugdbescherming,

mr. L.A.J.M. de Wit, algemeen voorzitter